

Evaluatienota: gelote wijkpanels

1 april 2022

Entiteit

Dienst Beleidsparticipatie en Dienst Data en Informatie

Contactpersoon

Dienst Beleidsparticipatie: Evelyne Deceur, Marc Verheirstraeten, Eleke Langeroot en Pieter Nolf

Dienst Data en Informatie: Els Bauwens en Els Verhasselt

1. Inleiding

Gelote burgerpanels zijn in. Geïnspireerd door internationale voorbeelden uit onder meer IJsland, Australië en Ierland en in navolging van de G1000 Burgertop die zich in 2011 voor het eerst boog over complexe democratische kwesties in ons land, nam het aantal burgerpanels, -jury's, -fora en -conferenties in België de laatste jaren gestaag toe. Zo vind je vandaag een Bürgerrat in de Oostkantons en een Brusselse Burgerassemblee die kwesties zoals huisvesting, wonen en werk onder de loep nemen; er is een geloot burgerpanel in Leuven dat nadenkt over de ontwikkelingen rondom de Vaartkom; er zijn de Huldenbergse Paraadten die aanbevelingen formuleren over onder andere het groen en de herbestemming van de kerken in hun gemeente; en er is het inwonerspanel van Zwijndrecht dat functioneert als beleidsmonitor, klankbord en inspiratiebron voor thema's zoals leefomgeving, cultuur en welzijn.

Volgens de Britse politicoloog Graham Smith (2009, p. 7) komen deze hausse aan burgerpanels voort uit een "growing disconnection between citizens and decision makers – the difference and distance between subjectivity, motives and intentions of citizens and those who make decisions in their name." Hij beschouwt gelote panels als een van de drie vormen van democratische vernieuwing, naast onder meer participatiebudgetten en referenda. De panels vormen een soort 'mini-publics', aldus Smith; het zijn deliberatieve fora waarbij een representatieve steekproef uit de bevolking in dialoog gaat en op een geïnformeerde en doordachte wijze input verzamelt voor beleids- en besluitvormingsprocessen. Hoewel de panels verschillen in schaal, grootte, vorm, aanpak, duur en finaliteit, zijn ze allen ingegeven door de zoektocht naar nieuwsoortige verbindingen tussen het bestaande (partij)politiek democratisch bestel enerzijds en de kracht van de autonome burgersamenleving en -initiatieven anderzijds.

In het voorjaar van 2017 stelde de Stad Gent voor het eerst zo'n geloot panel samen. Naar aanleiding van de invoering van het circulatieplan werden na een open oproep 150 Gentenaars geselecteerd om in een Burgerkabinet in dialoog te gaan over "concrete afspraken en verfijningen voor en na de invoering van het [nieuwe mobiliteits]plan" (Stad Gent, 2018, p. 3). Drie jaar later, midden 2020 besloot de Stad om in het kader van het Wijkbudget, een subsidieplan voor cocreatieprojecten, opnieuw met loting te werken. Er werden twee wijkpanels van telkens 20 personen gevormd. De keuze viel op twee verschillende wijken: Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan, een grote(re) deelgemeente uit de twintigste eeuwse gordel en een kleine(re) wijk uit de negentiende eeuwse gordel. Anders dan bij de loting van het circulatieplan die vooral gericht was op het evalueren van een 'beleidskeuze', was de rol van de wijkpanels adviserend én beslissend: in dialoog met de indieners van Wijkbudget-ideeën adviseerden ze over de projecten in hun wijk en bepaalden ze mee welke projecten een budget zouden krijgen.

In deze nota blikken we terug op deze gelote wijkpanels.

We staan eerst stil bij de uitgangspunten en de methodologische keuzes die de loting bepaalden. Hiervoor konden we een beroep doen op de expertise van Merijn Van den Eede (ex-beleidsmedewerker participatie, departement Kanselarij en Bestuur, Vlaamse overheid), Yves Dejaeghere (ex-coördinator G1000, nu directeur Federation for Innovation in Democracy – Europe), prof. dr. John Lievens (vakgroep Sociologie/UGent) en prof. dr. Yves Rosseel (vakgroep Data-Analyse/UGent).

In een derde hoofdstuk zoomen we in op de concrete aanpak van de gelote wijkpanels. We geven een overzicht van de werking en evalueren samen met de panelleden en de betrokken medewerkers en Dialoogkamerleden (prof. dr. Filip De Rynck (vakgroep Bestuurskunde/UGent) en Marieke De Munck (Stadsatelier en Think/Voo?uit) hoe zij de samenkomsten beleefden en ervaarden. We bespreken ook de resultaten van het onderzoek van dr. Thibaut Renson (ex-vakgroep Politieke Wetenschappen/UGent) die het traject met de deelnemers mee opvolgde en monitorde.

We sluiten de nota af met een reeks concrete aanbevelingen.

2. De loting

2.1 Uitgangspunten

In samenspraak met verschillende experts (Merijn Van den Eede, Yves Dejaeghere en prof. dr. John Lievens) en onze collega's van Data en Informatie legden we in de loop van mei en juni 2020 de uitgangspunten voor de gelote wijkpanels vast.

- > Gezien de insteek van het 'Wijk'budget kiezen we voor **wijkpanels**, waarbij we iedere wijkbewoner zien als een expert van/in de wijk. We vormen dus geen algemeen 'Gents' panel voor het Wijkbudget.
- > We gaan voor panels die volledig gebaseerd zijn op **loting**. We werken niet met 'gemixte' panels van x-aantal 'gelote' bewoners en x-aantal gekende sleutelfiguren uit de wijk. Iedereen moet de kans hebben om geloot te worden. Werken met sleutelfiguren heeft als voordeel dat de stem van bepaalde (misschien) ondervertegenwoordigde groepen aan de tafel zit. Het grote nadeel is evenwel dat we op die manier bij de 'usual suspects' dreigen te blijven. Daarenboven is wie mogelijk ondervertegenwoordigd zou zijn in de panels en wie die dan best vertegenwoordigd niet meteen duidelijk.
- > De **opdracht** van de gelote wijkpanels is concreet, behapbaar en beperkt in tijd: (1) ze treden geïnformeerd in dialoog met de projectindieners, (2) ze selecteren projecten, en (3) ze volgen de te realiseren projecten op. We schatten in dat we op vier momenten zullen samenzitten, verdeeld over een periode van ongeveer anderhalf jaar: (1) een infovergadering bij de start, in het najaar van 2020, (2) een wijkdialoog met de initiatiefnemers in het voorjaar van 2021, (3) de selectie van de projecten in de zomer van 2021, en (4) de opvolging van de te realiseren projecten in het voorjaar van 2022.
Gezien het engagement van de panelleden voorzien we een vrijwilligersvergoeding (34,71 euro) per samenkomst. Daarnaast regelen we waar nodig kinderopvang, vervoer, een tolk, ...
- > Meteen 11 gelote wijkpanels opzetten voor alle 11 wijken die in de eerste ronde van het Wijkbudget aan bod komen, is quasi onmogelijk. Een loting organiseren en een geloot panel opvolgen, vraagt veel werk, zo leerden we ook van het Burgerkabinet. Bovendien is de expertise om dit op wijkniveau te doen in andere steden erg beperkt – doorgaans worden panels stadsbreed of regionaal ingezet. We kiezen dan ook voor een piloottraject in **twee** verschillende **wijken**, waarna we uitgebreid evalueren.
Op basis van eerdere trajecten in de verschillende buurten en een inschatting van de wijkregisseurs, de slaagkans en de experimenteerwaarde duiden we Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan aan als 'interessante' wijken om de gelote wijkpanels een eerste keer uit te rollen. Zo kunnen we leren van respectievelijk één kleine(re) wijk uit de negentiende eeuwse gordel met een breed vrijwillig en een professioneel middenveld, en één grote(re) deelgemeente uit de twintigste eeuwse gordel waar er heel wat vrijwillige verenigingen en buurtcomités zijn maar professionele sociale, buurtgerichte organisaties nagenoeg ontbreken.
- > Voor de wijken mikken we op panels van telkens **20 personen**. 20 extra personen komen in een reservepool terecht. De keuze om de groep te beperken tot maximum 20 effectieve leden houdt het efficiënt en prikkelt de collectiviteit en de groepsdynamiek.

- > Om de panelleden te rekruteren, zijn er grofweg twee mogelijkheden: (1) we roepen via een brede communicatiecampagne mensen op om mee te doen (cf. bv. Burgerkabinet), of (2) we schrijven x-aantal personen at random aan met de vraag om zich kandidaat te stellen (cf. bv. Bürgerrat, het burgerpanel van Mechelen, ...). In het laatste geval moeten we rekenen op een respons van ongeveer 10%, leren we uit de literatuur. De respons na een brede communicatiecampagne is een pak lager, wat veelal te maken heeft met een soort van vrijblijvendheid. Omdat we net die Gentenaars willen aanspreken die zich niet zomaar zelf kandidaat zouden stellen en/of de weg zouden vinden naar inspraak en participatie, kiezen we voor de tweede mogelijkheid: een **toevalstrekking**.
- > We willen wijkpanels die **representatief** zijn voor hun wijk (niet voor de gehele stad). In andere steden, bij andere lotingen worden in die zin doorgaans vijf criteria naar voor geschoven: (1) geslacht, (2) leeftijd, (3) spreiding (woonplaats), (4) origine (geboortenationaliteit van de kandidaat en van de ouders) en (5) opleidingsniveau (als belangrijkste voorspeller voor sociaal-economische status).

2.2 Methodologie

Voortbouwend op bovenstaande uitgangspunten bekeken we met de collega's van Data en Informatie hoe we de loting verder konden operationaliseren.

- > Iedereen aanschrijven is niet de beste manier. Integendeel, "het is het slechtst denkbare als je representativiteit beoogt", stelt prof. dr. John Lievens. Daarom vertrekken we van een **aselecte steekproef**. 'Aselect' betekent zonder gestuurde selectie of willekeurig. Op die manier heeft elke wijkbewoner van Muide-Meulestede-Afrikalaan en Drongen een gelijke kans om geloot te worden en in de steekproef te belanden.
- > We richten ons op **gedomicilieerde Gentenaars** die ingeschreven staan in het bevolkingsregister op 1 januari 2020. Niet-gedomicilieerde Gentenaars, bv. studenten, kunnen geen lid worden van de panels, in de eerste plaats omdat we niet over hun gegevens beschikken.
- > De omvang van de steekproef staat los van de populatiegrootte van de wijken. Volgens prof. dr. John Lievens is het beter om te vertrekken van het aantal gewenste leden. We gaan dan ook uit van een steekproef van **500 bewoners**: 400 mensen op basis van de geschatte responsgraad (10%) en nog eens 100 extra Gentenaars omwille van corona, de timing (september-oktober is een drukke maand om mensen te 'werven') en de mogelijke differentiële non-respons (cf. infra).
- > We werken met **stratificatie**. Dit wil zeggen dat we een aantal criteria als raamwerk gebruiken voor de steekproef. Elk criterium vormt dan een 'stratum'. Binnen elk 'stratum' gaan we uit van een aselecte trekking. We werken met andere woorden met een **aselecte gestratificeerde steekproef**.
- > Uit het bevolkingsregister kennen we de informatie van drie van de vijf vooraf bepaalde **criteria**:
 - *Geslacht*: man/vrouw
 - *Leeftijd*: we bakenen drie categorieën af: 16-24, 25-59, 60-79. We leggen, net als in heel wat andere steden, vanuit privacy oogpunt en omwille van werkbaarheid, de onder- en bovengrens voor deelname op respectievelijk 16 en 80 jaar.
 - *Spreiding*: hiervoor kunnen we ons baseren op de statistische sectoren. Voor Muide-Meulestede-Afrikalaan zijn deze sectoren vrij logisch en hanteerbaar. Aangezien Drongen maar liefst 33 sectoren telt, clusteren we hier vier groepen (zie tabel 1).

Voor het vierde criterium, *origine* werken we in de steekproef met de proxy nationaliteit. Het feit dat iemand Belg of niet-Belg is, dient dus als een soort ruwe indicator. De origine kunnen we enkel te weten te komen door bij de kandidaten zelf te vragen naar hun geboortenationaliteit en die van hun ouders. Van zodra een van die geboortenationaliteiten niet-Belgisch is, spreken we van een niet-Belgische origine.¹

Het bevolkingsregister bevat geen gegevens over het *opleidingsniveau*. Ook dit moeten we navragen bij de Gentenaars.

Aangezien we van dit piloottraject zo veel mogelijk willen leren, kan het interessant zijn om bij de kandidaten ook te polsen naar een zesde criterium, *huishoudtype*. De regulier gehanteerde categorieën (in onder andere de Stadsmonitor) zijn dan: alleenstaand, eenoudergezin, (on)gehuwd zonder kinderen, (on)gehuwd met kinderen, en ander type.

- > Van vijf criteria kennen we de **reële verdeling op wijkniveau**: geslacht, leeftijd, spreiding, nationaliteit en huishoudtype (zie tabel 1). Voor het opleidingsniveau baseren we ons op het algemeen gemiddelde voor Gent (Census 2011): 68,1% van de Gentenaars is niet-hooggeschoold (t.e.m. diploma hoger secundair onderwijs), 31,9% is hooggeschoold (vanaf diploma hoger onderwijs).

Al deze verhoudingen gebruiken we als richtlijn bij het trekken van de twee steekproeven in de twee wijken.

Criterium	Drongen	Muide-Meulestede-Afrikalaan
Geslacht		
Man	49%	51%
Vrouw	51%	49%
Leeftijd		
16-24	11,8%	14,5%
25-59	51,3%	66,7%
60-79	36,8%	18,8%
Spreiding		
	K392, K201, K534, K512, K523, K543, K232, K220, K291: 40,48%	C710: 14,46%
	K001, K011, K49, K48, K40, K081, K622, K022: 22,7%	C72: 19,12%
	K691, K630, K613, K28, K21, K191, K12: 17,91%	C800: 39,98%
	K632, K682, K794, K143, K10, K132, K11, K180, K171: 18,91%	C811: 26,44%

¹ Als we enkel kijken naar nationaliteit zijn er in Drongen 2,9% en in Muide-Meulestede-Afrikalaan 26,6% niet-Belgen (het Gentse gemiddelde bedraagt 15,3%). De cijfers voor origine liggen een pak hoger: in Drongen is dat 9,5%, in Muide-Meulestede-Afrikalaan 59,2% (het Gentse gemiddelde is 34,3%).

Nationaliteit		
Belg	90%	40%
Niet-Belg	10%	60%
Huishoudtype		
Alleenstaand	25,5%	39,8%
Eenoudergezin	8%	10,8%
(On)gehuwd zonder kinderen	33,9%	17,1%
(On)gehuwd met kinderen	31,9%	29,1%
Ander type	1,3%	3,1%

tabel 1: bewoners verdeeld per wijk en per criterium

- > De onderzoekspraktijk leert dat de **respons** op dit soort oproepen niet willekeurig is. Niet iedereen zal zich kandidaat stellen. Veel hangt af van de goesting, de betrokkenheid en de tijd die elk of samen verbonden zijn met achtergrondkenmerken zoals de werksituatie, het gezin, de taal, de gezondheid, ... van de kandidaten. Uit de literatuur weten we dat leeftijd, opleidingsniveau en origine voor differentiële respons kunnen zorgen: hooggeschoolden en bewoners met een Belgische achtergrond zullen zich (wellicht) meer aangesproken voelen door de methodiek van een geloot wijkpanel, bij jongeren is de kans op een lage respons groter. Omdat er onvoldoende kennis is over de differentiële non-respons bij dit soort participatie – ‘het willen zetelen in een geloot wijkpanel’ – voorzien we een extra marge van 100 personen in de steekproeven (cf. supra).

2.3 Uitvoering

In de loop van september 2020 trokken we voor Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan telkens één aselechte gestratificeerde steekproef van 500 personen. Het feit dat we ‘vijf strata’ (geslacht, leeftijd, spreiding, nationaliteit en huishoudtype) vooropstelden, maakte dat we tot logische kruistabellen kwamen met een verdeling van het aantal personen overheen de gecombineerde vijf criteria. Met deze kruistabellen ging Dienst Burgerzaken aan de slag. Ze leverden per wijk² 500 adresetiketten, alsook een digitaal bestand zonder rijksregisternummers en zonder namen om de respons te kunnen volgen.

Aangezien het onmogelijk bleek om 500 bewoners persoonlijk aan te spreken en de corona-richtlijnen vrij strikt waren op het moment van de loting, verstuurde de Dienst Beleidsparticipatie uiteindelijk een brief met meer uitleg (zie bijlage 1) en een antwoordkaart (zie bijlage 2) naar de in totaal 1.000 bewoners. De brieven en antwoordkaarten gingen op 28 september 2020 de deur uit, de antwoordperiode liep tot 18 oktober 2020. De antwoorden kwamen binnen via de post (de antwoordkaarten konden ongefrankeerd worden teruggestuurd) en via mail (naar wijkpanel@stad.gent).

² Er is een verschil tussen de wijken van de Dienst Burgerzaken en die van de Dienst Data en Informatie en Beleidsparticipatie. Zo hoort het deel Afrikalaan volgens Dienst Burgerzaken bij Dampoort, en niet bij Muide-Meulestede-Afrikalaan. Het is met andere woorden belangrijk om de wijkgrenzen samen met alle diensten te bekijken.

Er meldden zich in totaal 38 kandidaten uit Drongen (3 waren te laat om nog opgenomen te worden in de trekking) en 34 kandidaten uit Muide-Meulestede-Afrikalaan. De **responsgraad** lag daarmee iets lager dan verwacht: respectievelijk 7,6% en 6,8% (gemiddeld: 7,2%).

Eind oktober werden alle kandidaten één voor één opgebeld. Nadat we ze bedankten voor hun deelname, informeerden we hen over de lotingprocedure en het verdere verloop van het traject. We vroegen of ze digitale hulp nodig hadden, en in functie van de selectie polsten we, naast de data die ze al invulden op de antwoordkaart (contactgegevens, geslacht en leeftijd), naar:

- hun gezinssituatie: Woon je alleen? Woon je samen? Met wie? (zie categorieën, cf. supra)
- hun opleidingsniveau: Heb je een diploma hoger onderwijs?, en
- hun migratieachtergrond: Ben je zelf of is één van je ouders niet geboren in België?

Daarbovenop vroegen we, uit nieuwsgierigheid – niet als criterium, naar de motivatie van de kandidaten: Waarom wil je graag in het gelote wijkpanel zitten? We bespreken deze beweegredenen later (zie 3.1).

Per wijk en per criterium gaf dit volgend overzicht van de respons (zie tabel 2).

Criterium	Drongen	Muide-Meulestede-Afrikalaan
Geslacht		
Man	17 (44,74% - 49%)	19 (55,88% - 51%)
Vrouw	21 (55,26% - 51%)	15 (44,12% - 49%)
Leeftijd		
16-24	1 (2,63% - 11,8%)	2 (5,88% - 14,5%)
25-59	25 (65,79% - 51,3%)	27 (79,41% - 66,7%)
60-79	12 (31,58% - 36,8%)	5 (14,71% - 18,8%)
Spreiding		
	K392, K201, K534, K512, K523, K543, K232, K220, K291: 18 (47,37% - 40,48%)	C710: 5 (14,71% - 14,46%)
	K001, K011, K49, K48, K40, K081, K622, K022: 13 (34,21% - 22,7%)	C72: 8 (23,53% - 19,12%)
	K691, K630, K613, K28, K21, K191, K12: 2 (5,26% - 17,91%)	C800: 12 (35,29% - 38,89%)
	K632, K682, K794, K143, K10, K132, K11, K180, K171: 5 (13,16% - 18,91%)	C811: 9 (26,47% - 26,44%)
Origine		
Belgisch	37 (97,37% - 90%)	27 (79,41% - 40%)
Niet-Belgisch	1 (2,63% - 10%)	7 (20,59% - 60%)

Opleidingsniveau		
Hooggeschoold	27 (71,11% - 31,9%)	22 (64,71% - 31,9%)
Niet-hooggeschoold	7 (18,42% - 68,1%)	12 (35,29% - 68,1%)
Onbekend	4 (10,53%)	
Huishoudtype		
Alleenstaand	3 (7,89% - 25,5%)	13 (38,24% - 39,8%)
Eenoudergezin	3 (7,89% - 8%)	2 (5,88% - 10,8%)
(On)gehuwd zonder kinderen	11 (28,95% - 33,9%)	9 (26,47% - 17,1%)
(On)gehuwd met kinderen	18 (47,37% - 31,3%)	9 (26,47% - 29,1%)
Ander type	3 (7,89% - 1,3%)	1 (2,94% - 3,1%)

tabel 2: respons verdeeld per wijk en per criterium (absoluut aantal, responspercentage en effectief percentage)

Als we de responsgraad vergelijken met de effectieve percentages per wijk vallen een aantal zaken op:

- > De gelote wijkpanels zijn, zoals verwacht, spek naar de bek van vooral hooggeschoolde kandidaten met een Belgische origine, tussen 25 en 59 jaar.
- > Qua geslacht zijn er bijna evenveel mannelijke als vrouwelijke respondenten.
- > De spreiding in Drongen is zeer ongelijk: een aantal sectoren zijn ondervertegenwoordigd – het gaat om Baarle en vooral Drongen-centrum. Andere sectoren, voornamelijk het gebied rondom de Assels en Luchteren, zijn oververtegenwoordigd.
- > Voor Muide-Meulestede-Afrikalaan zijn er verhoudingsgewijs te weinig eenoudergezinnen en te veel samenwonenden zonder kinderen. In Drongen zijn er vooral heel wat kandidaten die deel uitmaken van een gezin met kinderen.

Deze ‘scheeftrekkingen’ in de respons en het feit dat we de zes gekende criteria mathematisch gezien onmogelijk in een kruistabel over 20 deelnemers kunnen verdelen, zorgt ervoor dat we voor iedere wijk uiteindelijk **één dominant en onderscheidend criterium** naar voor schoven. Voor Drongen was dat spreiding omwille van de uitgestrektheid van de deelgemeente. Voor Muide-Meulestede-Afrikalaan was dat origine gezien de etnisch-diverse samenstelling van de wijk.

Vertrekkend van dit dominant criterium namen we contact met prof. dr. Yves Rosseel om op basis van een statistisch programma telkens vijf geanonimiseerde scenario’s te maken voor steekproeven van 20 deelnemers:

- Voor Drongen waren deze scenario’s: spreiding x leeftijdscategorie, spreiding x geslacht, spreiding x opleidingsniveau, spreiding x huishoudtype, en spreiding x origine.
- Voor Muide-Meulestede-Afrikalaan waren dat origine x leeftijdscategorie, origine x geslacht, origine x opleidingsniveau, origine x huishoudtype, en origine x spreiding.

Drie scenario’s bleken numeriek onmogelijk omwille van de te kleine steekproef: voor Drongen was dat het scenario waarbij spreiding en opleidingsniveau werden gekruist, voor Muide-Meulestede-Afrikalaan waren dat origine x opleidingsniveau, en origine x spreiding.

Vertrekkend van de respectievelijk vier en drie voorliggende scenario’s voor Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan gingen we vervolgens op zoek naar de meest evenwichtige verdeling of de

meest representatieve samenstelling op basis van de respons en de bevroagde en gekende kenmerken. We stelden op die manier 2 panels samen (zie tabel 3).

Criterium	Drongen	Muide-Meulestede-Afrikalaan
Geslacht		
Man	11 (45% - 49%)	11 (55% - 49%)
Vrouw	9 (55% - 51%)	9 (45% - 51%)
Leeftijd		
16-24	0 (0% - 11,8%)	1 (5% - 14,5%)
25-59	14 (70% - 51,3%)	16 (80% - 66,7%)
60-79	6 (30% - 36,8%)	3 (15% - 18,8%)
Spreading		
	K392, K201, K534, K512, K523, K543, K232, K220, K291: 11 (55% - 40,48%)	C710: 2 (10% - 14,46%)
	K001, K011, K49, K48, K40, K081, K622, K022: 6 (30% - 22,7%)	C72: 6 (30% - 19,12%)
	K691, K630, K613, K28, K21, K191, K12: 1 (5% - 17,91%)	C800: 8 (40% - 38,89%)
	K632, K682, K794, K143, K10, K132, K11, K180, K171: 2 (10% - 18,91%)	C811: 4 (20% - 26,44%)
Origine		
Belgisch	19 (95% - 90%)	14 (70% - 40%)
Niet-Belgisch	1 (5% - 10%)	6 (30% - 60%)
Opleidingsniveau		
Hooggeschoold	13 (65% - 31,9%)	14 (70% - 31,9%)
Niet-hooggeschoold	5 (25% - 68,1%)	6 (30% - 68,1%)
Onbekend	2 (10%)	
Huishoudtype		
Alleenstaand	1 (5% - 25,5%)	7 (35% - 39,8%)
Eenoudergezin	2 (10% - 8%)	2 (10% - 10,8%)
(On)gehuwd zonder kinderen	5 (25% - 33,9%)	4 (20% - 17,1%)
(On)gehuwd met kinderen	11 (55% - 31,3%)	7 (35% - 29,1%)
Ander type	1 (5% - 1,3%)	0 (0% - 3,1%)

tabel 3: samenstelling wijkpanels per wijk en per criterium (absoluut aantal, percentage en effectief percentage)

In onze communicatie maakten we, in samenspraak met de wijkpanels zelf, enkel de voornamen en de leeftijden van de leden in willekeurige volgorde bekend:

- > Philippe (53), Sharon (31), Guy (61), Ronny (75), Kristin (49), Nadine (67), Kris (42), Shela (34), Godelieve (58), Luc (57), Hilde (48), Sam (25), Dries (35), Els (30), Paulina (28), Hendrik (67), Luc (55), Jan (70), Marianne (41) en Koen (48) vormden het wijkpanel in Drongen.
- > Mark (51), Isabelle (42), Soetkin (32), Kees (77), Tom (52), Peter (53), Michiel (33), Lucien (69), Marie-Laure (32), Anse (26), Hilde (52), Ismail (28), Joris (42), Zoë (34), Joan (39), Nicolas (27), Oceanie (27), Maiwand (72), Alexander (24) en Peter (36) vormden samen het wijkpanel in de wijk Muide-Meulestede-Afrikalaan.

Hoewel we zo veel mogelijk representativiteit beoogden en de trekking van prof. dr. Yves Rosseel de algemene verhoudingen hier en daar ‘corrigeerde’, zien we bij de samenstelling van de panels dat een aantal kenmerken uit evenwicht zijn/blijven:

- > De meeste leden zijn hooggeschoold, zijn 25 tot 59 jaar, hebben een Belgische origine en zijn samenwonend met kinderen.
- > De spreiding in Drongen blijft ongelijk: er zijn opmerkelijk minder deelnemers uit Baarle en Drongen-centrum, en opmerkelijk meer deelnemers uit Assels en Luchteren. Voor Muide-Meulestede-Afrikalaan zijn er meer deelnemers uit de sector Muidebrug, en minder uit Meulestede en Afrikalaan.

Al wie zich kandidaat stelde, maar geen effectief lid werd van het panel duiden we automatisch aan als ‘**reservelid**’. Elk reservelid werd gecontacteerd om te laten weten dat ze konden worden opgeroepen als een van de effectieve leden zou afhaken. In Drongen waren er 18 reserveleden. In Muide-Meulestede-Afrikalaan 14 reserveleden.

3. De gelote wijkpanels

3.1 Overzicht van de samenkomsten

Hoewel we voorzien hadden dat we met de twee wijkpanels 'maar' vier keer zouden vergaderen, bleek al vrij snel dat dit onrealistisch was. In totaal, in de periode van eind november 2020 tot en met begin september 2021 kwamen de twee panels vijf keer plenair samen. De werkwijze en de agenda's van deze plenaire samenkomsten liep in de twee wijken vrij gelijkaardig en werden telkens opgemaakt in samenspraak met de panelleden (zie tabel 4).

Agenda	Drongen	Muide-Meulestede-Afrikalaan
1. welkom, informatie, kennismaking en praktische afspraken	21 november 2020 – online – 19 deelnemers	28 november 2020 – online – 19 deelnemers
2. stand van zaken, bespreken van <u>wijk-DNA's</u> en ideeën	23 januari 2021 – online – 20 deelnemers	16 januari 2021 – online – 18 deelnemers
3. stand van zaken, terugblik op de gesprekken met idee-indieners, afspraken over selectie	24 april 2021 – online – 16 deelnemers	24 april 2021 – online – 15 deelnemers
4. opmaak projectinventaris	19 juni 2021 – online – 15 deelnemers	19 juni 2021 – live, in de wijk – 14 deelnemers
5. selectie projecten	4 september 2021 – live, in de wijk – 12 deelnemers + 5 deelnemers die vooraf hun stemmen bezorgden	7 september 2021 – live, in de wijk – 14 deelnemers + 3 deelnemers die vooraf hun stemmen bezorgden

tabel 4: overzicht agenda's plenaire samenkomsten per wijk

Na de eerste bijeenkomst werden alle (deontologische) afspraken in een huishoudelijk reglement gegoten (zie bijlage 3).

Tussen de tweede en de derde samenkomst, in de periode maart-april 2021, gingen de panelleden in gesprek met de verschillende idee-indieners. We hadden vooropgesteld om dit zo veel mogelijk live en samen te doen, liefst in de vorm van een soort informatiemarkt, al dan niet mobiel, waarop iedere initiatiefnemer zijn/haar idee kon voorstellen en waarop de volledige buurt kon kennismaken met de ideeën. De coronarestricties beslisten er echter anders over.

Samen met de panelleden werd in de twee wijken gekozen voor een verschillende aanpak:

- In Drongen ging ieder panellid individueel in gesprek met twee à drie initiatiefnemers (live of online). Wie met welke initiatiefnemer in gesprek ging, werd bepaald na het rondsturen van een korte bevraging waarin de panelleden hun voorkeuren konden aanduiden. Achteraf bezorgde ieder panellid een verslag van zijn/haar gesprek. Er waren 44 individuele gesprekken gepland, 24 vonden effectief plaats. Een aantal idee-indieners bleken onbereikbaar of hadden zich ondertussen teruggetrokken (wegens tijdsgebrek, omdat ze beslisten om samen te werken met een ander project, omdat de Stad het idee zou uitvoeren, omdat het geen Wijkbudgetidee was maar eerder een signaal aan de Stad, ...).

- In Muide-Meulestede-Afrikalaan werd het panel in vier groepen van telkens vijf deelnemers verdeeld. Op 27 maart 2021 gingen twee groepen elk afzonderlijk in gesprek met een aantal initiatiefnemers in de voormiddag, twee andere groepen deden hetzelfde in de namiddag. De initiatiefnemers werden zo veel mogelijk thematisch verdeeld: groen, ontmoeting, jeugd en sport, ... Elkeen kreeg een drietal minuten om zijn/haar idee te pitchen, vervolgens was er tijd voor vragen van de panelleden en de indieners. Na tien minuten werd de volgende initiatiefnemer in de MS-Teamsomgeving verwelkomd. 27 initiatiefnemers gingen in op het aanbod om met de wijkpanelleden in gesprek te gaan.

Achteraf stuurde de betrokken wijkregisseurs de vragen en opmerkingen door naar iedere individuele initiatiefnemer. De verslagen van de gesprekken (voor Drongen) en van alle pitches, suggesties en antwoorden (in Muide-Meulestede-Afrikalaan) werden op hun beurt gebundeld en bezorgd aan alle leden van de verscheidene wijkpanels. Op de derde samenkomst blikten de panels samen terug op hun indrukken en ervaringen.

3.2 Evalueren van de samenkomsten

Hoewel het engagement van de gelote wijkpanels nog niet is afgelopen – er komt in principe nog een extra samenkomst rond de zomer van 2022, voor de opvolging van de te realiseren projecten – blikten we met dr. Thibaut Renson die het traject van november 2020 tot april 2021 opvolgde, met de panelleden zelf en met de betrokken collega's en Dialoogkamerleden wel al terug op hoe zij de werking van de panels tot nu toe beleefden.

- > Dr. Thibaut Renson observeerde tijdens zes samenkomsten: tijdens de plenaire vergaderingen van 21 en 28 november 2020 en 16 en 23 januari 2021, en op 27 maart 2021 tijdens twee kleinere deelgroepsgesprekken met enkele initiatiefnemers van Muide-Meulestede-Afrikalaan. Tussentijds, voor en na de plenaire samenkomsten, stuurde dr. Renson online vragenlijsten naar alle wijkpanelleden om na te gaan hoe ze hun engagement zagen, wat hun verwachtingen waren, hoe ze over lokale politiek dachten en hoe ze de samenkomsten evalueerden.
- > Tijdens en tussen de verschillende vergaderingen gaven de leden geregeld feedback over het proces en de werking van het panel.
Op 24 en 25 januari 2022 nodigden we alle panelleden van respectievelijk Muide-Meulestede-Afrikalaan en Drongen uit voor een (live) groepsgesprek waarin we, vertrekkend van de resultaten van het onderzoek van dr. Renson en hun eerdere feedback, spraken over (1) de samenstelling van het panel, (2) het opzet van het Wijkbudget en het panel, (3) hun opdracht, (4) de rol van de Stad en de politiek en (5) de toekomst van de panels. Aangezien de opkomst voor deze groepsgesprekken beperkt was – in totaal namen 'slechts' negen mensen deel – zorgden we voor een uitgebreid verslag dat naar alle panelleden werd verstuurd met de vraag om eventuele opmerkingen en aanvullingen te bezorgen.
- > Op 14 februari 2022 organiseerden we een derde groepsgesprek met enerzijds de betrokken collega's – de drie wijkregisseurs en een ex-collega van het Wijkbudgetteam die de gelote wijkpanels coördineerde – en anderzijds de Dialoogkamerleden prof. dr. Filip De Rynck en Marieke De Munck die de plenaire bijeenkomsten bijwoonden van 19 juni en 4 en 7 september 2021 in respectievelijk Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan. Gebaseerd op de bevragingen en observaties van dr. Renson en de inbreng van de leden bediscussieerden we (1) de samenstelling van de panels, (2) de rol en de opdracht van de panels, (3) de rol van de Stad, en (4) de toekomst van de wijkpanels.

3.3 Terugblik op de werking

In de volgende paragrafen volgen we het stramien van dit derde groepsgesprek: we bespreken achtereenvolgens (1) de samenstelling van de panels, (2) hun rol en opdracht, (3) de rol van de Stad, en (4) de toekomst van de wijkpanels.

3.3.1 De samenstelling

Op basis van de vooropgestelde kenmerken (geslacht, leeftijd, spreiding, origine, opleidingsniveau en huishoudtype) weten we dat de effectieve leden van de wijkpanels niet (volledig) representatief zijn voor Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan (zie tabel 3, cf. supra). Er zijn overwegend meer hooggeschoolde 25- tot 59-jarigen met een Belgische origine, en er zijn meer deelnemers die samenwonen met een partner en één of meerdere kinderen.

Uit de observaties en de cijfers van de vragenlijsten van dr. Renson blijkt dat de samenstelling van de twee wijkpanels toch **relatief divers** kan genoemd worden. “In vergelijking met andere burgerjury’s zijn jullie duidelijk niet bij de ‘usual suspects’ gebleven”, stelt hij. De helft van de panelleden nam nog nooit eerder een engagement in de stad of de wijk, en ook de wijkregisseurs kenden, op enkele uitzonderingen na, niet alle deelnemers. “Deze mensen zouden zonder loting nooit hebben deelgenomen”, meent dr. Renson. De grootste **bewegreden** om te kandideren ligt in het feit dat de bewoners een bijdrage willen leveren aan hun buurt; ze willen ‘iets’ doen in hun wijk. Sommigen geven aan dat ze andere burens willen leren kennen, ze willen “andere stemmen horen” en “het eigen vizier openen”. Ze hebben een warm hart voor ‘hun’ wijk, maar zien ook werkpunten: de verkeersdruk, onveiligheid, te weinig ontmoetingsplaatsen, een beperkt aanbod voor kinderen en jongeren, ... De verwachtingen om “mee beter beleid te maken” zijn daarmee hoog.

Niettemin misten de leden van het panel en de betrokken collega’s naar eigen zeggen vooral de jongeren aan de tafel. In Muide-Meulestede-Afrikalaan was het jammer dat, gezien de samenstelling van de wijk, geen enkele kandidaat met een Turkse migratieachtergrond zich meldde.

Volgens enkele collega’s is dit in de eerste plaats te wijten aan het werken met brieven en antwoordkaarten. “**Persoonlijk contact** is cruciaal”, menen ook de panelleden. Het feit dat de wijkregisseurs voorafgaand aan de eerste plenaire samenkomst bij iedereen langsgingen met een ‘welkomstpakket’ met koekjes e.a. wordt erg geapprecieerd. Het is (en was) echter onmogelijk om vooraf alle 500 brieven persoonlijk te gaan afgeven, beseft iedereen. De wijkregisseurs maakten via hun netwerken, via de partners in de wijk en via hun Facebookpagina wel bekend dat de oproep voor de panels was vertrokken, maar dit lijkt de respons niet te hebben vergroot.

Dat iedereen werd geloot en iedereen zich vrijwillig aanmeldde, wordt als een absolute must gezien. Het werken met “een gemengd panel zoals in andere steden waar bijvoorbeeld 13 gelote bewoners naast zeven sleutelfiguren zitten” wordt maar koeltjes onthaald. Niet alleen de wijkregisseurs zijn terughoudend om op voorhand een aantal personen gericht aan te spreken – “ik hou me als wijkregisseur liefst zo veel mogelijk op de achtergrond; het moet zo **objectief** mogelijk gebeuren”, – sommige leden menen ook dat je door bepaalde bewoners of organisaties een beslissende stem te geven in het panel “te veel stuurt”; je dreigt te veel te “blijven hangen bij ‘hetzelfde kringetje’.” In die zin geven de leden aan dat het werken met persoonlijke uitnodigingen er net voor heeft gezorgd dat ze zich kandidaat stelden. “Mocht het een gewone oproep zijn geweest, dan had ik niet meegedaan.” En nee, “je hoeft het niet noodzakelijk meer flashy te maken, het is goed zo.” “Misschien was er gewoon ook wat drempelvrees omdat mensen niet wisten wat zo’n wijkpanel precies inhield?”

Een andere, meer gedragen suggestie om de samenstelling van het panel te diversifiëren, is om **op voorhand** verhoudingsgewijs meer bewoners aan te spreken uit bepaalde doelgroepen, met name jongeren en mensen met een niet-Belgische origine. “Je zou een reservepool kunnen aanleggen met een aantal profielen die mogelijk ondervertegenwoordigd zijn, zoals dat gebeurt bij de G1000.” Maar, geven enkele panelleden aan, “je hoeft niet per se zelf een andere herkomst te hebben of jong te zijn om rekening te houden met jongeren of personen met een migratieachtergrond.” “We moeten **kijken naar de mogelijke impact** van de projecten eerder dan representatie af te meten op basis van wie de initiatiefnemers zijn. Voor wie doen ze het? Met wie? En waarom? – Dat is cruciaal.”

“Als we bepaalde stemmen in het panel missen, [is het misschien beter om] tijdens het traject enkele mensen eenmalig uit te nodigen” of “één of twee keer een buurman of buurvrouw mee te nemen, van wie we denken dat ze te weinig worden gehoord”, opperen anderen. Sommige panelleden voelen zich immers nu al “een soort brugfiguur in hun straat.” Ze hebben een netwerk in de buurt die ze graag mee engageren. Dit **gericht en eenmalig uitnodigen van een paar ontbrekende stemmen tijdens het traject** heeft als belangrijk voordeel dat op die manier ook mensen worden betrokken “die geen engagement willen of kunnen nemen voor een volledig jaar, maar misschien wel voor beperktere tijd.” Dat de gelote wijkpanelleden zelf burens uitnodigen, “kan het geheel wel wat openbreken.” En uiteraard moet er dan duidelijkheid zijn over wat de bijdrages van deze ‘eenmalige participanten’ impliceren. Een collega onderstreept dat een geloot wijkpanel voor het Wijkbudget wellicht “de beste manier van werken vormt, maar we moeten blijven nadenken over het concept en hoe we mensen erbij betrekken. We moeten het concept aanpassen aan mensen, en niet omgekeerd.”

Dat de Stad veel moeite deed om bijvoorbeeld een tolk te regelen voor een lid met een Bulgaarse achtergrond, om digitaal te ondersteunen waar nodig, om tussentijds deelnemers te contacteren om te vragen waarom ze (onverwacht) niet waren opgedaagd, ... vindt dr. Renson bewonderenswaardig. Ondanks deze inspanningen zijn er gedurende het traject toch een drietal mensen in Muide-Meulestede-Afrikalaan afgehaakt: één persoon deed dat omwille van familiale omstandigheden; een ander miste de eerste twee bijeenkomsten, beloofde bij te benen maar gaf uiteindelijk toch op; en een laatste lid zag de werking van het panel anders, hij wou meer samenkomen – toen hij stootte op weerwerk van de groep besloot hij na de plenaire bijeenkomsten er de brui aan te geven. Twee mensen uit Drongen woonden de samenkomsten maar sporadisch bij. Het was ook “niet de gemakkelijkste tijd.” Corona verplichtte ons om digitaal te werken. “Als we echt rond de tafel hadden kunnen zitten, dan waren er wellicht sneller groepjes gevormd en hadden we mensen aan boord kunnen houden,” verklaart een van de deelnemers. “Dat heeft toch gewogen op het groepsproces.” Tegelijk is de **uitval** al bij al **beperkt**. Zo namen aan de selectie in september 2021 uiteindelijk 18 panelleden uit Drongen en 17 panelleden uit Muide-Meulestede-Afrikalaan deel.

3.3.2 Rol en opdracht

De rol van de gelote wijkpanels lag op voorhand vast en werd op de eerste plenaire samenkomst uitgelegd: de leden moesten (1) in dialoog gaan met de projectindieners, (2) projecten selecteren, en (3) de geselecteerde projecten in hun wijk opvolgen. Toch werd “maar gaandeweg duidelijk wat we moesten doen: adviseren? Beslissen?” “Het was handiger geweest om vooraf een concrete tijdslijn te hebben, waardoor je als deelnemer goed wist waarvoor je je engageerde”, stellen een aantal wijkpanelleden. De collega’s en de Dialoogkamerleden beamen dit: “Het is belangrijk om de **verwachtingen** vooraf goed scherp te stellen.” “Ook voor ons waren er veel onzekerheden. Het kon zelfs zijn dat er op het einde niet geselecteerd moest worden als het budget volstond om alle ingediende projecten te subsidiëren.” Bovendien vormde corona een enorme spelbreker: “We moesten constant bijsturen. [...] We hebben niet minder, maar meer vergaderd dan voorzien. [...] We

hadden gehoopt om de panels in het voorjaar toch eens live te kunnen samenbrengen. Op die manier hadden we hun vragen een stuk beter kunnen capteren en beantwoorden.”

Voor de eerste opdracht, de **dialoog** met de initiatiefnemers, had erg te lijden onder de coronarichtlijnen, aldus de panelleden en betrokken collega's. Zoals eerder geschetst, werd in Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan anders te werk gegaan: in de ene wijk vonden individuele gesprekken plaats tussen panelleden en indieners; in Muide-Meulestede-Afrikalaan kwamen via MS-Teams kleine thematische groepen samen. De wijkregisseur van Drongen zou achteraf bekeken geen individuele gesprekken meer organiseren. “Je mist de groepsdynamiek, iedereen zag maar een paar projecten, niemand had een goed overzicht en er was ook te veel verschil tussen de panelleden.” De ene nam die taak erg kritisch en serieus en onderwierp enkele indieners aan een waar kruisverhoor, waarna de indieners achteraf in paniek de wijkregisseur belden – ‘Is het dit panel dat moet oordelen over mijn project? Is het nog wel de moeite dat ik meedoe?’. Voor andere panelleden was het misschien een te vrijblijvende babbel. De pitch-en-vraag methodiek vormde een betere formule, hoewel er ook hier, ondanks eerdere afstemming en afspraken, veel verschil was tussen de pitches: “een aantal indieners hadden een professionele powerpoint gemaakt, iemand anders zat gewoon in de auto, op een parking.” De leden geven aan dat ze zich hier niet door hebben laten leiden: “Ik was evenzeer gecharmeerd door een sympathiek idee dat door mijn buurvrouw kon ingediend zijn en net niet kwam van een ‘beroepsindieners’.” Dr. Renson die de twee deelgroepjes van Muide-Meulestede-Afrikalaan volgde, viel het vooral op hoe goed voorbereid de panelleden waren. “Ze dachten mee en gaven concrete suggesties.”

Achteraf gezien, bij het lezen van de plannen, stelden enkele leden echter vast dat met een aantal van die suggesties of vragen “weinig was gebeurd” of “dat sommige indieners toch hadden beslist om niet samen te werken, hoewel we daarop hadden aangedrongen.” Iedereen lijkt het er in die zin over eens dat de gelote wijkpanels een meer intensieve **adviesfunctie** zouden moeten opnemen. “Ik heb het gemist om meer mee te kunnen helpen om projecten beter te maken”, zei iemand treffend. “We hebben de initiatiefnemers maar één keer gehoord. We hebben ze niet allemaal gezien. Daarna werden de plannen ingediend en was het eigenlijk te laat.”

Tegelijk geven sommige panelleden toe ook schroom te hebben om mee(r) te adviseren. Ze voelen zich “onvoldoende competent om iets over een project te zeggen”. “Wie ben ik om dat te doen?” Een andere deelnemer geeft aan dat “ze geen idee heeft hoe [ze] zelf een budgettering zou moeten opmaken.” En ook vanuit de Dialoogkamer wordt gewaarschuwd voor “misschien te grote verwachtingen ten aanzien van het panel, waardoor je nog meer drempels creëert. [...] Moeten we die functies niet eerder wat gescheiden houden? Meer begeleiding en ondersteuning voor de initiatiefnemers zijn nodig, maar zijn dat niet vooral taken voor de Stad en de wijkregisseur?”

Voorafgaand aan de selectie, kort voor de zomer van 2021, kregen de panelleden de opdracht om ook een **projectinventaris** op te maken. In het Subsidiereglement wijkbudget 2020-2025 was voorzien dat de Dialoogkamer deze inventaris voor alle 11 wijken van de eerste ronde van het Wijkbudget zou opstellen (cf. artikel 6 § 3). De inventaris bestaat uit een lijst van alle projecten die ter goedkeuring of selectie worden voorgelegd; het gaat om een soort laatste check waarbij wordt nagegaan of alle ingediende plannen voldoende beantwoorden aan het kader en aan de vooropgestelde criteria van het subsidiereglement.³ Voor de Dialoogkamer lag het voor de hand dat deze opdracht best zelf door de

³ Het gaat om administratieve (artikel § 1, artikel 5 § 1-2, artikel 7 § 1 en § 4d), uitsluitende (artikel 3 § 2) en inhoudelijke (artikel 1, artikel 4 a, b, c, d) criteria. Volgende inhoudelijke vragen moesten daarbij beantwoord worden: is het plan gedragen in de wijk? Dient het algemeen belang? Is het project cocreatief? Gaat het idee voldoende aan de slag met de gegevens van het wijk-

gelote wijkpanelleden zou worden opgenomen. Evident, vonden ook de deelnemers, “waarom hebben we anders een panel?” “Het was ook goed omdat het ons verplichtte om alle plannen grondig door te nemen.”

Maar het opstellen van die inventaris bleek voor de twee panels een moeilijke klus. De deelnemers worstelden vooral met het criterium ‘cocreatie’ dat “voor veel interpretatie vatbaar is.” “Kan je vragen aan een initiatiefnemer die nog geen middelen heeft om een volledig cocreatief plan op tafel te leggen of volstaat het om te zien dat ze het cocreatief zullen aanpakken?” Hoewel dit al eerder was besproken en gekaderd door het ondersteunende Wijkbudgetteam bleek de aanwezigheid van twee leden van de **Dialoogkamer** tijdens deze “moeilijkste meeting” erg cruciaal: “Eigenlijk hadden we hen vroeger in het proces moeten spreken. [...] Hij kaderde dat: ‘projecten moeten kunnen groeien en dus moet je kijken naar potenties, eerder dan ‘afgewerkte’ voorstellen te verwachten’. Voor mij was het toen pas helder”, legt een deelnemer uit.

Naar de toekomst toe suggereert een van de leden dan ook om in plaats van de criteria individueel te scoren en vervolgens in groep te bespreken, eerst “in een aantal werkgroepjes aan de slag te gaan, met iemand van de Dialoogkamer, en dan knopen door te hakken.” “Het feit dat een externe erbij zit, zet panelleden die moeten oordelen over projecten van hun burens [bovendien] wat meer uit de wind,” vindt een wijkregisseur. De Dialoogkamer hoeft niet het voortouw te nemen, maar kan wel mee nadenken en helpen om standpunten te expliciteren. Een collega vult aan dat sommige initiatiefnemers misschien vroeger de boodschap hadden moeten krijgen dat hun idee onvoldoende beantwoordde aan de bepalingen van het Wijkbudget. “Dit is wel eerder gezegd door het panel, maar het te horen krijgen van een ‘externe’ is toch nog iets anders.”

Aan de (voorlopig) laatste bijeenkomst, de **selectie** van de projecten, houden alle panelleden, betrokken collega’s en Dialoogkamerleden een goed gevoel over. Voor Drongen was het de eerste live bijeenkomst. In het eerste deel van de vergadering stelden alle initiatiefnemers hun plannen voor. In Drongen gebeurde dat in levenden lijve, in Muide-Meulestede-Afrikalaan was er een soort tentoonstelling met grote fiches met een korte samenvatting van de plannen.⁴ In het tweede deel van de bijeenkomst zaten de leden van de respectieve panels samen om te bepalen welke projecten ze voor hun wijk zouden selecteren. Eerst vulden ze elk apart een ‘stembriefje’ in met hun drie voorkeuren. Ook wie er niet kon bij zijn, had vooraf de mogelijkheid gekregen om zijn voorkeuren aan de wijkregisseur te bezorgen. Alle stemmen werden opgeteld, vervolgens startte de discussie.

Een Dialoogkamerlid dat erbij was, getuigt dat “het engagement [...] erg groot [was]. De deelnemers gingen erg respectvol met elkaar om. Ze luisteren naar elkaar en durfden hun mening te delen.” “Het feit dat we al een heel traject hadden afgelegd, maakte dat alle panels snel tot een keuze kwamen; het debat was kort”, meent een collega. De deelnemers zelf zijn ervan overtuigd dat ze als groep “de beste keuze voor de wijk maakten.” “Misschien had de Stad dezelfde keuze gemaakt, maar de gedragenheid is toch anders. Het proces was waardevol.” “We hebben er als groep het maximale uitgehaald. We hebben rekening gehouden met alle delen van de wijk én we hebben het budget optimaal benut, ook door een reserveproject⁵ aan te duiden.” Vanuit een grote wijkbetrokkenheid, hebben we “gekozen met ons hart én met ons verstand”, vat een deelnemer samen.

DNA door een vernieuwende en correlatieve aanpak toe te passen? Is het project voldoende laagdrempelig en bereikt het voldoende verschillende mensen, waaronder personen in een kwetsbare situatie? Is het plan realiseerbaar in twee jaar?

⁴ De fiches hadden een vast format en werden ingevuld door de initiatiefnemers zelf. Op de fiche stonden de naam van het project en de indiener(s), het budget, de plaats, een beknopte samenvatting en enkele beelden.

⁵ De wijkpanels van Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan beslisten elk afzonderlijk om een reserveproject aan te duiden. Voor het reserveproject betekende dit dat als er na de opmaak van de beleidsovereenkomsten van de geselecteerde projecten nog financiële ruimte was, het plan, samen met het resterende budget, alsnog zou kunnen gerealiseerd worden. Voor Muide-Meulestede-Afrikalaan gebeurde dat ook effectief.

Dat een aantal projecten geen subsidies kregen, is ‘part of the game.’ De wijkregisseurs brachten alle ‘winnaars’ en ‘verliezers’ persoonlijk op de hoogte. In Drongen gaf dat geen directe problemen. In Muide-Meulestede-Afrikalaan daarentegen werd vanuit één project wel fel geprotesteerd. Dat een aantal panelleden naar eigen zeggen “heel wat bagger over zich heen kregen, onder andere openlijk op de Facebookpagina van de wijk” leidde tot ongenoegen. De wijkregisseurs kwamen onmiddellijk tussen, maar “het komt inderdaad wel dicht als je zelf ook inwoner bent.” “Ik weet niet hoe je dat kan vermijden. Er moeten altijd keuzes worden gemaakt. En ik zou het ook verkeerd vinden dat we het daarom als wijkbewoner niet meer zouden doen. [...] Het is logisch om dit uit de wijk te doen. [...] Ik zou me bijvoorbeeld nooit kandidaat stellen voor Gent of voor een andere wijk”, legt een deelnemer uit. Iemand benadrukt terecht dat de panelleden “niet tegen, maar altijd vòòr projecten hebben gekozen.” En “we hebben gemotiveerd waarom projecten niet werden weerhouden, vaak omdat er een alternatief was of een ander project waar het idee bij kon aansluiten.” “Niet alles moet of kan met het geld van het Wijkbudget [...]. Er zijn samenwerkingen mogelijk. Er zijn ook andere subsidies.”

3.3.3 Rol van de Stad

Het volledige traject met de twee gelote wijkpanels werd ondersteund door de Dienst **Beleidsparticipatie**. Drie collega’s van het Wijkbudgetteam en drie betrokken wijkregisseurs leidden alles in goeie banen. De deelnemers vinden het goed dat de Stad dit zelf trok. “De samenwerking maakte het persoonlijker. Het uitbesteden aan een extern bureau is te artificieel.” De wijkregisseurs brachten kennis van de wijk binnen, via onder andere het wijk-DNA, waardoor “we er voortdurend werden op geattendeerd om bepaalde deelgebieden of groepen niet te vergeten.” Bovendien vormde het Wijkbudgetteam “een goeie tussenschakel om te weten hoe andere diensten en de Stad tegenover bepaalde projecten stonden”, ook al was het “niet altijd even duidelijk wat die visie van andere diensten en de Stad nu precies inhield”, vinden de leden.

Ook de betrokken collega’s en Dialoogkamerleden blikken over het algemeen tevreden terug op het traject van de wijkpanels. Ze beklemtonen evenwel dat de voorbereiding van de panels toch behoorlijk pittig was. “Administratief gezien is er heel wat tijd in gekropen, voor een groot deel omdat het de eerste keer was dat we met wijkpanels werkten én omdat het de eerste ronde was van het Wijkbudget én omdat we vasthingen aan de coronarestricties.” De loting, de afspraken met de Diensten Data en Informatie en Burgerzaken, het opvolgen van deelnemers, de vergaderingen vooraf en achteraf, de bijeenkomsten, de vrijwilligersvergoedingen, ... zorgden voor heel wat **werk**, dat niet kan worden onderschat. “Het was goed dat er uiteindelijk wat extra tijd was voorzien in het voorjaar⁶ om alles rond te krijgen.”

Ondanks het vele werk zouden de wijkregisseurs het “zo opnieuw doen.” Voor hen was het “een cadeau”. “Wat me vooral is bijgebleven, is hoe betrokken het wijkpanel was. [...] Het was mooi om te zien hoe zorgzaam de panelleden waren voor de projecten van hun bureaus, die echt gedreven waren maar soms gewoon geen goed plan hadden. Ze stelden zichzelf de vraag of ze wel voldoende ondersteuning hadden geboden”, getuigt een collega. Aangezien de begeleiding vooral in handen was van het coördinerende Wijkbudgetteam kon de wijkregisseur ook echt de rol van wijkregisseur in het panel opnemen. Zelf geven ze aan dat ze zich daardoor eerder afwachtend opstelden, net omdat ze de autonomie van de leden zo veel mogelijk wilden respecteren. Het zou in die zin goed zijn om met die

⁶ De tweede fase van het Wijkbudget werd omwille van corona verlengd met één maand, van 30 april 2021 naar 31 mei 2021. Hierdoor werd de selectie over de zomer getild, naar september 2021 in plaats van juni 2021.

wijkregisseurs die in de toekomst zullen werken met gelote panels “nog meer afspraken te maken en af te stemmen over de aanpak. Tussen de wijkregisseurs zijn nu eenmaal grote verschillen qua persoon, qua manier van werken, ...”. Zo beseft een collega dat “als er geen panel was geweest, [...] [ze] wellicht meer [had] gestuurd. Ik had een aantal initiatiefnemers wellicht vroeger en duidelijker gewezen op bepaalde criteria. Nu zijn er projecten die we te lang hebben ‘meegesleept’ en die het uiteindelijk toch niet haalden.” Het is wellicht mede door die ‘afwachtende houding’ dat in Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan de meeste projecten naar de selectiefase gingen: respectievelijk 11 en 14 plannen werden weerhouden (5 en 4 plannen werden niet weerhouden).

De vraag of de **politiek** meer betrokken moest worden bij de wijkpanels, wordt weggewuifd door de deelnemers. Het zou hun proces bemoeilijkt hebben en wijzigen qua insteek, volgens hen: “Dan zou de discussie tussen politici en burgers gebeuren. Het panel kon nu als ‘gelijken’ in gesprek gaan met de indieners. Er werd niet gekeken naar bevoegdheden of politieke kleurtjes.” Een aantal deelnemers geven aan dat het traject hun eerdere ‘(negatieve) kritiek ten aanzien van het stadsbestuur’ bevestigde: “Politici luisteren te weinig naar wat leeft in de stad. [...] Maar kijk eens hoe gewone mensen op een goede manier tot een beslissing kwamen. Het wijkpanel is op dat vlak een inspiratie voor ons college.”

3.3.4 De toekomst

In principe is er nog een laatste samenkost gepland: rond de zomer van 2022 zitten de wijkpanels samen met de initiatiefnemers van de geselecteerde projecten om een stand van zaken op te maken. Een aantal panelleden gaf eerder al aan dat ze bereid zijn om daarnaast ook andere engagementen in hun wijk op te nemen. De wijkregisseur maakte hen ondertussen wegwijs in de verschillende mogelijkheden daartoe. Voor het merendeel van de deelnemers is het evenwel goed geweest: “Voor mij is dit een **afgerond engagement**”. Ze willen “geen nieuwe wijkraad worden”. “Het is belangrijker om te zorgen voor een goeie opvolging van de projecten”, stelt iemand.

Of gelote (wijk)panels ook voor andere doeleinden interessant kunnen zijn, hangt steeds samen met de **finaliteit**, vinden de collega’s en de Dialoogkamerleden. “Het zou fout zijn om ze enkel in te zetten als een nieuwsoortige klankbordgroep om over een bepaald thema te babbelen. We moeten panels ten gepaste tijde inzetten met een duidelijk kader en een concreet opzet, en met een goeie begeleiding en met voldoende tijd. ‘Mengvormen’ waarbij bijvoorbeeld een groep wordt samengesteld met enerzijds gelote burgers en anderzijds politici (zoals dat onder meer in Brussel gebeurt) moeten steeds weloverwogen worden: waarom doen we dit? Waartoe moet het leiden? Wat is het mandaat van de gelote burgers?

4. Aanbevelingen

In deze nota zetten we uiteen hoe het piloottraject met de twee gelote wijkpanels van Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan liep. We schetsten omstandig hoe de loting ging en welke overwegingen we maakten. We blikten ook terug op de concrete werking van de panels met de leden zelf en de betrokken collega's en Dialoogkamerleden.

We onthouden het volgende:

- > De eerste trajecten met de gelote wijkpanels in Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan worden over het algemeen als een **interessante en succesvolle methodiek** gezien.
- > Gelote (wijk)panels staan of vallen met hun **finaliteit** en hun **mandaat**.
 - Het moet duidelijk zijn wat ze doen: de verwachtingen en hun opdracht moeten behapbaar, helder en beperkt (lees: voldoende afgebakend) in tijd zijn.
 - De panels moeten hun werk in alle autonomie en goed ondersteund kunnen doen.
 - Er moeten voldoende garanties zijn dat hun werk effectief een impact heeft en leidt tot (concrete) resultaten.
- > Op wijkniveau samenzitten is enkel aangewezen als het gaat over specifieke, **wijkgerichte thema's**. De nabijheid en betrokkenheid van de panelleden vormen een belangrijke troef (en nauwelijks een nadeel).

Wat de 'wijk' is en waar wijkgrenzen liggen is voor bewoners niet per se hetzelfde als voor de Stad. Bovendien denkt niet iedere bewoner in termen van een 'hele' wijk. De wijk-DNA's vormen in die zin een interessant werkinstrument.
- > Het werken met een **aselecte gestratificeerde steekproef** (en niet bijvoorbeeld via een open oproep) is een goeie strategie om voorbij de 'usual suspects' te geraken.
- > Een **steekproefgrootte** van 20 personen op wijkniveau is werkbaar: iedereen voelt zich voldoende betrokken en er kan een groepsdynamiek ontstaan.

Een aantal reserveleden aanduiden, is aangewezen, maar het hoeven er geen 20 extra te zijn – de uitval was uiteindelijk erg beperkt: tien verschillende profielen volstaan.
- > Qua uitgangspunten en methodologie is het beter om het aantal **criteria** niet te groot te maken; bij een kleine steekproef van 20 personen is het immers onmogelijk om alle kenmerken aan te vinken. We suggereren om telkens één onderscheidende variabele (voor de wijk) naar voor te schuiven. De vier meest relevante kenmerken bleken nu geslacht, leeftijd, spreiding en origine.

Wat de leeftijd betreft, suggereren we om de bovengrens te laten vallen.
- > Loting is niet hét wondermiddel om tot **representativiteit** te komen. Bovendien tonen de gelote wijkpanels van Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan dat binnen de vooraf bepaalde criteria er toch nog grote verschillen zijn; de ene jongere, man/vrouw of Gentenaar met migratieroots is de andere niet en wie woont op één plek denkt niet noodzakelijk hetzelfde als een buur. De panels zijn in die zin niet tot de 'usual suspects' gebleven.

Wel stellen we vast dat de respons op de brief bij jongeren en bij Gentenaars met een andere origine opmerkelijk lager bleek. Om dit 'op te lossen', kan je

 - bij het bepalen van de strata verhoudingsgewijs meer 16- tot 24-jarigen en Gentenaars, die zelf een niet-Belgische geboortenationaliteit hebben of van wie een van de ouders niet-Belg is/was,

- voorzien. Om de kans op respons te verhogen kan je beide ‘groepen’ ook direct na het versturen van de brief en antwoordkaarten best persoonlijk contacteren.
- mensen (of bepaalde ‘moeilijk bereikbare profielen’) op voorhand, voor de loting, aanspreken, hoewel je dan dreigt bij de ‘usual suspects’ te blijven.
 - in het proces van het Wijkbudget gericht, bij voorkeur via de panelleden zelf, een aantal ‘ontbrekende stemmen’ (eenmalig) uitnodigen, mits duidelijkheid over de inhoud en rol van hun bijdrage.
- > Een **vrijwilligersvergoeding** voor ieder lid en voor iedere samenkomst is fair – hoewel zeker niet iedereen van deze vergoeding gebruik heeft gemaakt.
- > Concreet, voor de gelote wijkpanels in het kader van het Wijkbudget
- Is een minimum van zes **samenkomsten** realistisch. Daarnaast zouden de leden die dat wensen via een online, besloten platform verder in dialoog kunnen gaan.
 - Is voldoende goed **geïnformeerd** zijn over de scope, het procesverloop en over de visie van de Stad en andere stadsdiensten noodzakelijk.
 - × Het voorzien van een concrete tijdslijn met een agenda, afspraken en data is een must.
 - × Daarnaast zou ook op één plek, op één platform alle informatie kunnen verzameld worden.
 - Moet vooral ingezet worden op **rechtstreeks contact met àlle initiatiefnemers**.
 - Is mee nadenken om plannen voor de wijk ‘beter te maken’ cruciaal, maar dit kan niet enkel op de leden van de panels afgewenteld worden. Dergelijk **grondig advies** vormt in eerste instantie een taak voor de Stad.
 - Is de **selectie** (op het einde of tijdens het traject door in dialoog te gaan met de indieners) het cruciaalst; de wijkpanels moeten kunnen bepalen welke projecten uiteindelijk een subsidie krijgen. Om deze keuze wat breder te laten dragen in de wijken kan je ook via rechtstreekse gesprekken, via www.wijkbudget.gent, ... een en ander aftoetsen.
 - Is een goeie **begeleiding vanuit de stadsadministratie** – op maat, neutraal en toch betrokken – onontbeerlijk. De afstemming tussen wijkregisseurs over aanpak en rol is cruciaal, en ondersteuning vanuit het centrale Wijkbudgetteam is noodzakelijk. Dit ‘werk achter en voor de schermen’ vergt evenwel tijd en ruimte. De werkdruk is niet te onderschatten.
 - Is **autonomie** (lees: geen politieke inmenging) belangrijk.
 - Is ‘externe’ **opvolging vanuit de Dialoogkamer** aangewezen
 - × op vlak van proces- en kwaliteitsbewaking (cf. Subsidiereglement wijkbudget 2020-2025).
 - × om te waken over voldoende vertrouwen en ‘speelruimte’ voor indieners en om eventuele lastige knopen door te hakken en zo de panelleden, indien nodig, ‘uit de wind te zetten’.
 - × om eventuele ‘andere’ signalen die niet binnen Wijkbudget een plek kunnen krijgen te capteren en mee te geven aan het beleid.

Bijlage 1: brief

28 september 2020

WIJKBUDGET GENT TIJD VOOR JOUW PLAN IN DE WIJK

Bewonersbrief

Dienst Beleidsparticipatie
Stad Gent

Beste Gentenaar

Stel je kandidaat voor het wijkpanel van het Wijkbudget Gent en bepaal mee welke projecten de komende 2 jaar gerealiseerd worden in **(naam wijk)**. Jij bent immers één van de 500 wijkbewoners die Stad Gent hiervoor heeft geloot.

Ken je het Wijkbudget Gent?

Het Gentse stadsbestuur voorziet 6,25 miljoen euro om samen met jou de 25 Gentse wijken (nog) beter te maken. Sinds 4 september 2020 komen de eerste 11 wijken aan bod. De 14 andere wijken volgen over twee jaar.

Jouw wijk is nu al aan de beurt! We verzamelen alle wijze wijkdromen en selecteren samen de beste ideeën. Die krijgen een budget om het idee te realiseren. Het belooft een boeiend traject te worden.

Wat is het wijkpanel?

Voor het Wijkbudget Gent gaan we voor het eerst aan de slag met gelote wijkpanels in twee wijken, Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan. Een echte Gentse primeur. Die panels zullen mee bepalen welke projecten in hun wijk de komende twee jaar zullen worden gerealiseerd. De panels bestaan uit verschillende mensen met diverse achtergronden, leeftijden en meningen. Als lid van het wijkpanel, bespreek je samen met de andere leden de noden en de ideeën uit de wijk en beslis je mee welke projecten gerealiseerd kunnen worden.

Uit onze loting kwam ook jouw naam. We nodigen jou dan ook graag persoonlijk uit om kandidaat te zijn voor dit panel.

Enkel wie deze brief op naam ontving, mag zich kandidaat stellen. Je hoeft geen specifieke kennis of ervaring te hebben om deel uit te maken van het wijkpanel. We vragen alleen jouw gewaardeerde mening.

Het wijkpanel van **(naam wijk)** zal vier keer samenkomen in de periode tussen november 2020 en december 2021. De eerste samenkomen vindt plaats op **(datum)**. We leren elkaar kennen en maken verdere afspraken. Uiteraard voorzien we de nodige maatregelen om deze samenkomen coronaveilig te laten verlopen.

Postadres Stad Gent – Dienst Beleidsparticipatie | Stadhuis | Botermarkt 1 | 9000 Gent

Stad Gent voorziet voor jouw deelname een vrijwilligersvergoeding. Ook bepaalde onkosten (bv. vervoer, babysit, ...) worden terugbetaald.

Uit alle kandidaten zullen we uiteindelijk 20 leden en 20 reserveleden weerhouden.

We hopen echt dat je samen met ons dit boeiende traject aangaat. Jouw bijdrage is belangrijk!

Stel je kandidaat via de bijgevoegde antwoordkaart (franken hoeft niet) of via wijkpanel@stad.gent tegen **uiterlijk 18 oktober 2020**.

Ten laatste op 30 oktober 2020 laten we weten of je erbij bent.

Wil je meer informatie?

Neem zeker een kijkje op www.wijkbudget.gent.

Heb je bijkomende vragen? Contacteer Dienst Beleidsparticipatie via wijkpanel@stad.gent of 09 266 82 40 (tijdens de kantooruren).

Hopelijk tot binnenkort!

Mieke Hullebroeck
Algemeen directeur

Voor de burgemeester
(bij delegatiebesluit van 24 januari 2019)

Astrid De Bruycker
Schepen van Gelijke Kansen, Welzijn,
Participatie, Buurtwerk en Openbaar Groen

Bijlage 2: antwoordkaart

gent:		WIJKBUDGET GENT		ONNODIG TE FRANKEREN 	
		> TIJD VOOR JOUW PLAN VOOR DE WIJK			
				 JJBEA81537986	
				Stad Gent - Dienst Beleidsparticipatie Administratief Centrum - De Stroom Franklin Rooseveltlaan 1 9000 Gent	

WIJKBUDGET GENT																	
> TIJD VOOR JOUW PLAN VOOR DE WIJK																	
Je bent geselecteerd voor het wijkpanel in jouw wijk																	
Ja, ik stel me kandidaat en werk graag mee om mijn wijk (nog) beter te maken!																	
Vul dit kaartje in DRUKLETTERS in en stuur het terug naar Stad Gent ten laatste 18 oktober .																	
De antwoordkaart is al gefrankeerd. Je kan hem zo op de post doen.																	
	<table><tr><td>Naam</td><td> </td></tr><tr><td>Voornaam</td><td> </td></tr><tr><td>Straat + nummer</td><td> </td></tr><tr><td>Postcode + gemeente</td><td> </td></tr><tr><td>E-mailadres</td><td> </td></tr><tr><td>Telefoonnummer</td><td> </td></tr><tr><td>Ik ben</td><td>man ☐ vrouw ☐ X ☐</td></tr><tr><td>Geboortedatum</td><td> </td></tr></table>	Naam		Voornaam		Straat + nummer		Postcode + gemeente		E-mailadres		Telefoonnummer		Ik ben	man ☐ vrouw ☐ X ☐	Geboortedatum	
Naam																	
Voornaam																	
Straat + nummer																	
Postcode + gemeente																	
E-mailadres																	
Telefoonnummer																	
Ik ben	man ☐ vrouw ☐ X ☐																
Geboortedatum																	
	Je kan je gegevens ook doorgeven via wijkpanel@stad.gent Meer informatie: www.wijkbudget.gent , wijkpanel@stad.gent of 09 266 82 40.																

Vul: Meise Huisboek - algemeen directeur - stadhuis, Boremert 1, 9000 Gent - 2020

Bijlage 3: huishoudelijk reglement

In het kader van Wijkbudget Gent stelt Stad Gent gelote wijkpunten samen in twee wijken: Drongen en Muide-Meulestede-Afrikalaan.

Het wijkpunten werd aangeduid via loting. Elk punten telt 20 leden en is zo representatief mogelijk voor de wijk.

Het wijkpunten is een adviesorgaan. De panelleden adviseren over de ingediende ideeën binnen hun wijk en toetsen deze af aan de omgevingsanalyse voor hun wijk (zie: <https://hoeveelin.stad.gent/wijken/>) en de bepalingen van het Subsidiereglement wijkbudget 2020-2025. Ze gaan in dialoog met de initiatiefnemers en adviseren, in samenspraak met de Dialoogkamer, over de selectie van de projecten in hun wijk.

Het wijkpunten heeft een aantal huisregels, die de panelleden onderschrijven:

- Het wijkpunten wordt aangeduid voor een periode van twee jaar en zal gedurende deze periode minstens vijf keer samenkomen.
- De 20 leden nemen het engagement om bij elke samenkunst aanwezig te zijn. Bij afwezigheid, dient dit bij voorkeur op voorhand verwittigt te worden.
- Leden die afwezig zijn op twee opeenvolgende vergaderingen, worden vervangen door een reservelid met een gelijkaardig profiel. De keuze wordt gemaakt door Stad Gent. Dit reservelid wordt voldoende geïnformeerd, zodat het nieuwe lid onmiddellijk kan inspringen.
- Het wijkpunten gaat in gesprek met de initiatiefnemers van de ideeën binnen Wijkbudget Gent. Hierbij houdt het de omgevingsanalyse van de wijk en de bepalingen van het Subsidiereglement Wijkbudget 2020-2025 steeds voor ogen. De wijze waarop het punten met de initiatiefnemers in gesprek gaat, wordt besproken en beslist door het wijkpunten.
- Het wijkpunten adviseert, in samenspraak met de Dialoogkamer, over de selectiemethode voor de projecten in de wijk.
- De besluiten worden unaniem genomen. Indien dit niet mogelijk is, kan een stemming bij eenvoudige meerderheid worden voorgesteld. Bij overmacht mag de deelnemer een stemvolmacht geven aan een ander lid. Een lid van het wijkpunten kan hoogstens volmachthouder zijn van één ander lid.
- Het wijkpunten kan slechts geldig vergaderen indien meer dan de helft van de leden aanwezig is.
- Het wijkpunten kan beslissen om andere personen uit te nodigen op de samenkomsten, die hulp of een bijzondere expertise kunnen bieden in het kader van hun taak.
- De leden van het wijkpunten nemen deze taak vrijwillig op zich. Ze krijgen een onkostenvergoeding voor hun deelname aan de samenkomsten.
- Het punten wordt begeleid door de dienst Beleidsparticipatie van Stad Gent. De dienst ondersteunt het wijkpunten inhoudelijk en neemt de praktische organisatie van de samenkomsten op zich. Personeelsleden van de dienst Beleidsparticipatie zullen, zonder stemrecht, de samenkomsten van

het wijkpanel bijwonen. De dienst zal verantwoordelijk zijn voor het opstellen van het verslag van de samenkomsten.

- De leden van het wijkpanel verbinden zich tot wederzijds respect, waarbij ze actief luisteren, ieders mening respecteren en iedereen erbij betrekken.
- De verslagen van de samenkomsten worden openbaar gemaakt. Hierbij worden enkel de beslissingen van het wijkpanel in opgenomen. Panelleden worden dus niet bij naam genoemd.
- Indien een lid van een van de wijkpanels betrokken is bij een idee of de initiatiefnemer, dan kan het lid van het wijkpanel niet deelnemen aan het debat over dit idee. Het lid neemt zelf het engagement om aan te geven dat hij/zij betrokken is bij het idee. Bij twijfel wordt dit besproken tijdens de samenkomsten van het wijkpanel.
- Omdat dit een proefproject is, doet UGent een beperkt onderzoek naar de beleving van de leden die deelnemen aan het wijkpanel. De leden van de panels engageren zich om hieraan mee te werken.

Gelezen en goedgekeurd,

(naam, datum en handtekening)